

Bruselj, 31. maj 2018
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0190 (COD)

9616/18
ADD 1

CULT 72
AUDIO 45
JAI 571
FREMP 88
INF 97
COPEN 175
DROIPEN 82
JUSTCIV 131
RELEX 497
CADREFIN 64
IA 163
CODEC 928

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalnega sekretarja Evropske komisije: direktor Jordi AYET PUIGARNAU
Datum prejema:	30. maj 2018
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	SWD(2018) 291 final
Zadeva:	DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE POVZETEK OCENE UČINKA Spremni dokument k - predlogu uredbe o vzpostavitvi programa za pravice in vrednote - predlogu uredbe o vzpostavitvi programa za pravosodje - predlogu uredbe o vzpostavitvi programa Ustvarjalna Evropa

V prilogi vam pošiljamo dokument SWD(2018) 291 final.

Priloga: SWD(2018) 291 final

Bruselj, **XXX**
SWD(2018) 291

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

POVZETEK OCENE UČINKA

Spremni dokument

**k predlogu uredbe o vzpostavitvi programa za pravice in vrednote
predlogu uredbe o vzpostavitvi programa za pravosodje
predlogu uredbe o vzpostavitvi programa Ustvarjalna Evropa**

{COM(2018) 383} - {COM(2018) 384} - {SWD(2018) 290}

Ta ocena učinka je bila pripravljena, da bi se analiziral morebitni predlog za program za evropsko kulturo, pravice in vrednote, ki združuje program za pravice, enakost in državljanstvo za obdobje 2014–2020, program Evropa za državljane in program Ustvarjalna Evropa, ter za program za pravosodje. Evropska komisija je 2. maja 2018 sprejela svoje predloge za nov večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027. Odločila se je, da bo program Ustvarjalna Evropa samostojen program ter da vzpostavi sklad za pravosodje, pravice in vrednote z dvema temeljnima programoma financiranja: programom za pravosodje ter programom za pravice in vrednote. Ocena učinka je še vedno veljavna kot podlaga za vse te pobude. Po *teh predlogih* naj bi v tem obdobju proračuna programov za pravosodje ter za pravice in vrednote bila 947 milijonov EUR, medtem ko naj bi bil proračun programa Ustvarjalna Evropa 1 850 milijonov EUR.

Ta ocena učinka je bila pripravljena v pomoč pri pripravi prihodnjih programov financiranja na področju vrednot, pravic, pravosodja, kulture, medijev in udeležbe državljanov. Analizira izvedljivost oblikovanja okvira vrednot EU v proračunu EU z združitvijo štirih sedanjih programov financiranja – Pravice, enakost in državljanstvo; Evropa za državljane; Ustvarjalna Evropa in Pravosodje – pa tudi dveh posebnih vrstic. Cilj je poenostaviti in racionalizirati financiranje, razviti sinergije med sedanjimi programi, zagotoviti jasno osredotočanje na evropsko dodano vrednost in doseči kritično maso financiranja za spodbujanje in zaščito skupnih vrednot EU ter za doseganje oprijemljivih rezultatov za državljane EU.

Izhodišče analize ocene učinka je bilo, da Evropska unija temelji na skupnosti vrednot, ki jih delijo vsi njeni državljani in je zakoreninjena v evropski zgodovini, demokratičnih načelih in identiteti. Te vrednote so zapisane v Pogodbah EU in Listini EU o temeljnih pravicah in zajemajo zlasti nediskriminacijo in enakost, boj proti rasizmu ter toleranco, pravno državo in neodvisnost sodstva. Mednje spadajo tudi kulturna raznolikost, svoboda izražanja, vključno s svobodo medijev, udeležba državljanov in umetniška svoboda. Naše stvaritve tvorijo našo skupno kulturno dediščino ter kulturno in jezikovno raznolikost ter odražajo in poudarjajo pomen umetniške in ustvarjalne svobode v Evropi. Te stvaritve tudi pomembno prispevajo k boju proti vsem oblikam diskriminacije, vključno z rasizmom in ksenofobijo, ter so v središču projekta EU in identitete EU. Da bi lahko kulturni in ustvarjalni sektor opravljala to vključujočo vlogo za splošno evropsko družbo, morata biti trdna in konkurenčna; umetniške stvaritve in kulturne vsebine morajo krožiti znotraj in zunaj Evrope.

Obstaja nekaj skupnih izzivov za področja politik, obravnavana v oceni učinka:

- naše poslanstvo, da gradimo močan notranji trg, pa tudi skupnost, ki temelji na skupnih kulturnih vezeh, skupnih vrednotah, pravicah ter zgodovinski in kulturni dediščini, saj so ljudje zadržani pri vključevanju zaradi osredotočenosti na naše razlike in ne na to, kar nas združuje. Populistična, ekstremistična in nacionalistična gibanja ogrožajo našo zamisel o odprtih, vključujočih, povezanih in demokratičnih družbah, v katerih kulturna udeležba in zmožnosti zaradi znanja omogočajo ustvarjanje prilagodljivega načina skupnega življenja;
- razdrobljenost in omejeni viri sedanjih programov financiranja EU, namenjenih vrednotam, pravicam, državljanstvu, kulturi in medijem, omejujejo sposobnost EU za odzivanje na stare in nove izzive. To še zlasti velja v okviru prehoda na digitalno tehnologijo, učinek pa je še večja konkurenca akterjev iz ZDA na evropskih avdiovizualnih in kulturnih trgih z oprijemljivimi negativnimi učinki na evropsko kulturno raznolikost.

Če bi se omajalo zaupanje v evropske institucije in vrednote, bi bile lahko posledice neobravnave teh izzivov zelo resne. Kakovost naše demokracije bi bila oslABLJENA, zaskrbljujoči znaki pa že obstajajo, saj na primer le polovica mladih Evropejcev danes meni, da je demokracija najboljša oblika upravljanja. Diskriminacija bi se lahko zaradi zlorabe spletnih omrežij še povečala, državljani pa bi

manj odločno uveljavljali svoje pravice. Javno mnenje bi lahko postalo vse bolj usmerjeno navznoter in omejeno zgolj na nacionalne medije in kulturne „balone“ zaradi poslabšanja kazalnikov medijske svobode in pluralnosti. To bi negativno vplivalo tudi na razvoj občutka evropske kulturne identitete. Podoba Evrope v svetu bi prav tako bila oslABLJENA, medtem ko drugi svetovni akterji krepijo svojo mehko moč prek kulture.

V luči zgoraj navedenega so bile analizirane tri glavne možnosti:

- ohranitev sedanjega stanja s štirimi programi financiranja;
- druga možnost, ki predlaga razvoj sinergij med sedanjimi programi ter njihovo združitev v enotni politični okvir o vrednotah EU z dvema temeljnima programoma financiranja: programom za evropsko kulturo, pravice in vrednote ter programom za pravosodje;
- tretja možnost, in sicer oblikovanje enega samega programa financiranja, ki bi zajel vse štiri zgoraj navedene programe financiranja.

Tretja možnost o enem programu financiranja je bila zavrnjena zaradi razlogov, povezanih s pravno podlago. Vendar mora glede na stališče Združenega kraljestva in Irske v zvezi z območjem svobode, varnosti in pravice ter stališče Danske, kot je določeno v protokolih št. 21 in 22, priloženih Pogodbama, program za pravosodje, ki se ureja po rednem zakonodajnem postopku, ostati ločen instrument.

V oceni učinka so zbrane izkušnje iz programa Ustvarjalna Evropa, programa za pravice, enakost in državljanstvo ter programa Evropa za državljane, da bi se predlagala nova struktura, preučili pa so se mehanizmi izvajanja, ki bi spodbujali vrednote in kulturo EU ob hkratnem doseganju ciljev učinkovitosti, prilagodljivosti, sinergij in poenostavitve, ki so zastavljeni za naslednji večletni finančni okvir. Rezultati vmesne ocene so bili ustrezno upoštevani. Vsi ocenjeni programi so pokazali jasno dodano vrednost. Vendar je analiza pokazala, da je še veliko možnosti za izboljšanje sedanjega stanja s štirimi programi financiranja.

Zato se kot **prednostna alternativa sedanjemu stanju in osnovnemu scenariju predlaga razvoj sinergij med sedanjimi programi in posebnimi vrsticami ter njihova združitev v enotni politični okvir o vrednotah EU z dvema temeljnima programoma financiranja: programom za evropsko kulturo, pravice in vrednote ter programom za pravosodje.** Cilj nove strukture je: razvijanje sinergij med politikami, kadar obstaja skupna podlaga za ukrepanje, ob upoštevanju posebnosti teh politik; zmanjšanje prekrivanja in razdrobljenosti; zagotavljanje prožnosti pri dodeljevanju sredstev ob hkratnem zagotavljanju določene stopnje predvidljivosti financiranja, namenjenega posameznim politikam; spodbujanje medsektorskih in inovativnih ukrepov; in zagotovitev kritične mase virov za spodbujanje vrednot ob upoštevanju potreb posameznih politik. Nova združitev bo omogočila še boljše izkoriščanje potenciala sedanjih programov za promocijo vrednot EU in povečanje dodane vrednosti EU. V tem modelu je ključno v celoti izkoristiti medsebojno vplivanje med kulturno raznolikostjo, zgodovinskim spominom in potencialom ustvarjalnega sektorja na eni strani ter načeli, kot so pravosodje, pravice, enakost in nediskriminacija, na drugi strani. To bo mogoče prek skupnega imenovalca, ki je državljanstvo.

Pričakuje se, da bo splošna pobuda z razvojem sinergij med sedanjimi programi financiranja povečala potencial EU za spodbujanje in zaščito vrednot. Vendar predlagani program priznava in ohranja posebnosti posameznih politik, vključno z oblikovanjem specifičnih ciljev in sklopov. Struktura programa za evropske pravice, kulturo in vrednote zagotavlja preprosto poenostavitev s štirih sedanjih programov financiranja na le dva programa financiranja v prihodnje. Tako med različnimi sklopi predlaganega okvira kot znotraj samih sklopov ni nobene razvrstitve prednostnih nalog, zasnova programa pa daje prednost prožnosti.

Odbor za regulativni nadzor je 20. aprila 2018 podal pozitivno mnenje o priloženi oceni učinka. Podal je tudi priporočilo za nadaljnje izboljšanje poročila v zvezi z nekaterimi ključnimi vidiki, kot so polno izkoriščanje ugotovitev ocene, boljše načrtovanje prihodnjih prednostnih nalog in pojasnitev pričakovanih vplivov sprememb na mehanizme izvajanja. Ti vidiki so bili okrepljeni v končni različici ocene učinka.

Komisija se je odločila, da bo program Ustvarjalna Evropa samostojen program ter da se vzpostavi sklad za pravosodje, pravice in vrednote, ki vključuje dva programa: program za pravosodje ter program za pravice in vrednote. Ocena učinka je še vedno veljavna kot podlaga za vse te pobude. Ta sklep je odražen v svežnju predloga večletnega finančnega okvira za obdobje po letu 2020, ki ga je Komisija predstavila 2. maja 2018.